

Er dine beboere i trygge hender?

Håndhygiene i kommunale
helseinstitusjoner

2016

Innhold

1. Håndhygiene - hvorfor så viktig?
 - Antibiotikaresistens
2. Hvordan skal håndhygiene utføres?
 - Hånddesinfeksjon eller håndvask?
3. Når skal håndhygiene utføres?
 - My 5 moments
4. Ringer, armbåndsur og negler
5. Bruk av hansker
6. Hudirritasjon og hudpleie
7. Håndhygiene blant beboere/pasienter og besøkende
8. Oppsummering

Bakgrunn

- Nasjonal veileder for håndhygiene: 1990, 2004
- Behov for oppdatering
- Oppstart februar 2015
- Utarbeidet i tett samarbeid med landets fire kompetansesentre for smittevern og Nasjonal arbeidsgruppe for markering av håndhygienens dag 5. mai
- Preliminær utgave publisert mai 2016
- Endelig versjon publisert i elektronisk format februar 2016. Blir tilgjengelig som nedlastbar pdf-fil fra mars 2017
- <https://www.fhi.no/nettpub/handhygiene/>

1. Håndhygiene - *hvorfor* så viktig?

- Til enhver tid har 5-7 % av beboere/pasienter innlagt ved norske helseinstitusjoner en helsetjenesteassosiert infeksjon (HAI).
- **Helsepersonellens hender** er en vanlig smittevei **for overføring av smittestoffer** mellom beboere/pasienter i helsetjenesten.
- Forskning viser at **helsepersonell rengjør hendene i mindre enn 50 % av tilfellene** hvor det er påkrevet.
- Det er en klar sammenheng mellom riktig håndhygiene blant helsepersonell og redusert antall helsetjenesteassosierte infeksjoner.

Riktig håndhygiene blant helsepersonell er vårt enkleste, viktigste og mest effektive tiltak for å forebygge helsetjenesteassosierte infeksjoner (HAI).

Tiltak for å forebygge HAI og antibiotikaresistens

Håndhygiene er ett av våre viktigste tiltak for å forebygge HAI og spredning av antibiotikaresistente mikroorganismer.

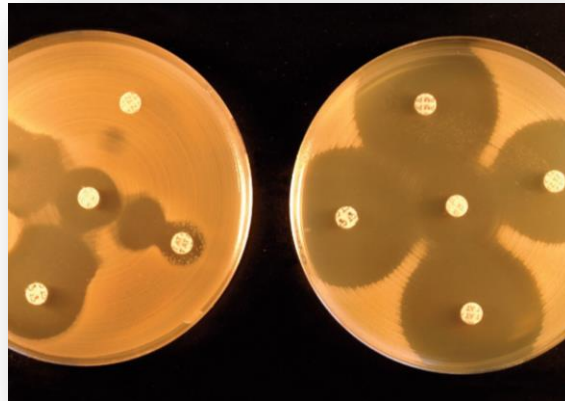

Foto: Karianne Wiger Gammelsrud og Arne Høyby, FHI

2. *Hvordan* skal håndhygiene utføres?

Hånddesinfeksjon eller håndvask?

Hånddesinfeksjon

- Etanolbasert hånddesinfeksjonsmiddel (**70 – 90 % v/v**), i flytende eller gel form, er i de fleste situasjoner anbefalt metode for håndhygiene i helsetjenesten.
- Hånddesinfeksjon med skum anbefales per i dag ikke. Erfaringene viser at skummet kan være vanskelig å dosere, og at det ofte krever lang tørketid dersom tilstrekkelig mengde skum benyttes.
- Hånddesinfeksjon:
 - er mer effektivt enn såpe og vann mot de fleste mikroorganismer
 - tar kortere tid (20-30 sekunder versus 40-60 sekunder for håndvask)
 - er letter å gjennomføre der man arbeider («point of care»)
 - er mer skånsomt for huden på hendene
 - er kostnadsbesparende

Hånddesinfeksjon

Hånddesinfeksjon

MED ALKOHOLBASERT HÅNDDESINFEKJONSMIDDEL

Totalt 20-30 sekunder

Tilfør tilstrekkelig hånddesinfeksjonsmiddel til å dekke begge henders overflater.

Gni håndflatene mot hverandre.

Gni høyre håndflate over venstre håndbak inkludert mellom fingrene, og motsatt.

Gni håndflatene mot hverandre med fingrene flettet.

Gni baksiden av fingrene mot motsatt håndflate, med sammenlåste fingre.

Grip med høyre hånd rundt venstre tommel og gni med roterende bevegelser, og motsatt.

Plasser fingrene på høyre hånd i venstre håndflate og gni i roterende bevegelser, og motsatt.

Når hendene er tørre* er de rene.

* Dersom hendene føles tørre før det har gått 10-15 sekunder, har du trolig benyttet for lite hånddesinfeksjonsmiddel.

folkehelseinstituttet

Basert på "How to Handrub"
URL: http://www.who.int/topics/injury/how_to_handrub_poster.pdf
Etter tillatelse fra © World Health Organization 2009

April 2012

- Følg produsentens anbefalinger for mengde og virketid for å sikre riktig og effektiv bruk av produktet.
- Fordel middelet godt over begge hender. Husk tomler, rundt negler, håndledd og mellom fingre.
- Gni til hendene er tørre.
- Ikke berør noe før hendene er tørre (det er først da de er rene).

Totalt 20-30 sekunder

Håndvask

Hånddesinfeksjon har redusert effekt i forhold til noen mikroorganismer og når man har organisk materiale på hendene. Håndvask med såpe og lunkent vann skal derfor benyttes når:

- Hendene er synlig skitne eller tilsølt med organisk materiale som kroppsvæsker og mat.
- Ved kjent eller mistenkt smitte med sporedannede bakterier som *clostridium difficile*.
- Ved kjent eller mistenkt smitte med nakne virus som norovirus og rotavirus, når hansker ikke er benyttet.
- Etter toalettbesøk.
- Etter kontakt med kjemikalier.

Håndvask

Håndvask

MED SÅPE OG VANN

⌚ Totalt 40-60 sekunder

0 Fukt hendene med vann.

1 Tilfør tilstrekkelig såpe til å dekke begge henders overflater.

2 Gri håndflatene mot hverandre.

3 Gri høyre håndflate over venstre håndbak inkludert mellom fingrene, og motsatt.

4 Gri håndflatene mot hverandre med fingrene flettet.

5 Gri baksiden av fingrene mot motsatt håndflate, med sammenlåste fingre.

6 Grip med høyre hånd rundt venstre tommel og gri med roterende bevegelser, og motsatt.

7 Plasser fingrene på høyre hånd i venstre håndflate og gri i roterende bevegelser, og motsatt.

8 Skyll hendene under rennende vann.

9 Tørk hendene grundig med engangs-håndkle.

10 Benytt håndkle til å skru av vannet.

11 ..og du har rene hender

Basert på 'How to Handwash'
URL: http://www.who.int/gpsc/5may/How_To_HandWash_Poster.pdf
Etter tillatelse fra © World Health Organization 2009

April 2013

- Fukt hendene.
- Benytt tilstrekkelig med flytende såpe.
- Fordel såpen godt over begge hender. Husk tomler, rundt negler, håndledd og mellom fingre.
- Skyll hendene godt under rennende vann.
- Tørk hendene med engangs tørkepapir.
- Ikke berør noe før hendene er tørre (det er først da de er rene).

Totalt 40-60 sekunder

3. Når skal håndhygiene utføres?

- WHO har laget en enkel og funksjonell modell – ”Five Moments for Hand Hygiene” – som oppsummerer når håndhygiene må utføres.
- Modellen bygger på et geografisk konsept hvor man med fokus på én enkelt beboer/pasient deler helsetjenestemiljøet i to områder;
 - **pasientsonen**
 - **helsetjenesteområdet**

Pasientsonen

Pasientsonen: Overflatene i pasientsonen inneholder mikrober fra beboerens/pasientens egen flora. Etterlevelse av de fem anledninger for håndhygiene forebygger overføring av disse mikroberne til helsetjenesteområdet.

Alle flater som blir berørt av, eller er i direkte kontakt med beboeren/pasienten (f.eks. sengegjerde, nattbord, sengetøy, stol, infusjonsslanger, monitorer, knapper og brytere og annet medisinsk utstyr).

Helsetjenesteområdet

HELSETJENESTEOMRÅDE

Helsetjenesteområdet: Omfatter alle flater utenfor pasientsonen til pasient X.

Det inkluderer: andre beboere/pasienter og deres pasientsoner og det øvrige miljøet i helseinstitusjonen.

Helsetjenesteområdet er karakterisert av nærvær av forskjellige og tallrike mikrobearter, inkludert multiresistente organismer.

Håndhygiene til rett tid

Basert på dette geografiske konseptet har WHO definert 5 indikasjoner for når man må utføre håndhygiene under pleie/behandling:

”Five Moments for Hand Hygiene”

Indikasjon 1 - Før kontakt med beboer/pasient eller dennes omgivelser

Når?

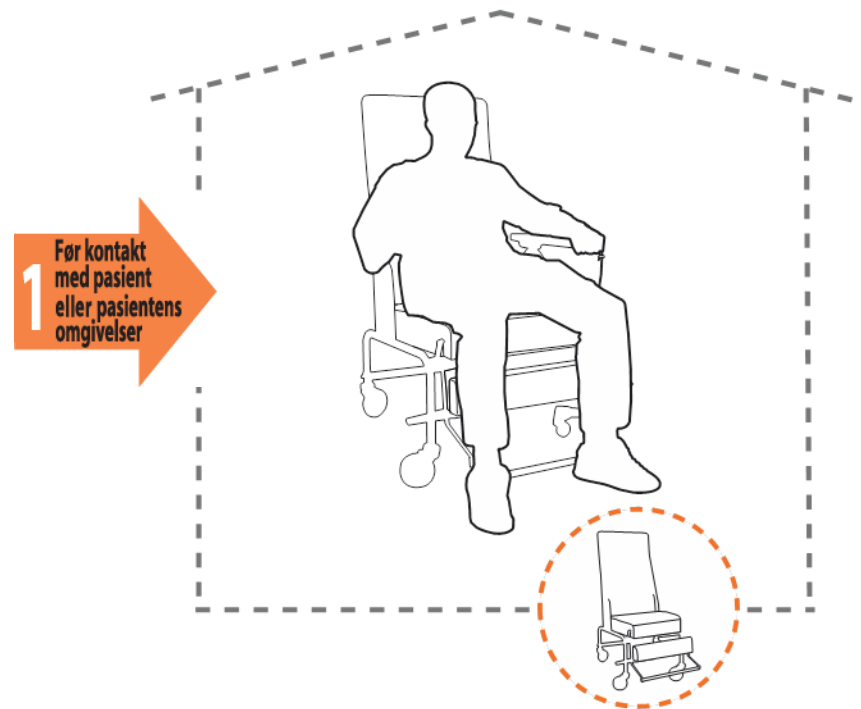
Utfør håndhygiene før du berører en beboer/pasient eller gjenstander i dennes nærmeste omgivelser (pasientsonen).

Hvorfor?

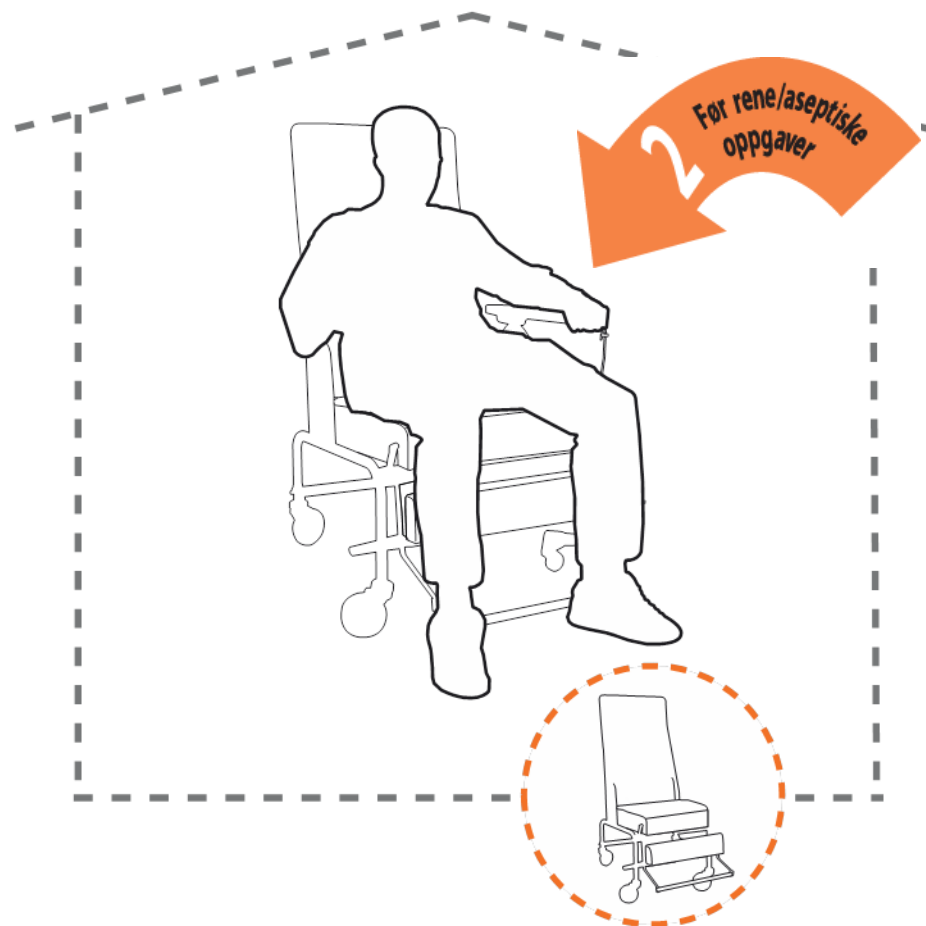
For å beskytte beboeren/pasienten mot skadelige mikroorganismer du har på hendene.

Eksempler:

Håndhilsning, personlig pleie, gå-trening, massasje, måle puls, blodtrykk, EKG, rydde nattbord med mer.

Indikasjon 2 – Før rene/aseptiske oppgaver

Når?

Utfør håndhygiene umiddelbart før en ren/aseptisk oppgave.

Hvorfor?

For å beskytte beboeren/pasienten mot at skadelige mikroorganismer, inkludert beboerens/pasientens egne mikroorganismer, trenger inn i hans eller hennes kropp.

Eksempler:

Berøring av slimhinneområder (munn, nese, øye), sårstell, injeksjoner, innleggelse av nesekateter, urinkateter o.l., forberedelse av mat, medisiner.

Indikasjon 3 – Etter risiko for kontakt med kroppsvæsker

Når?

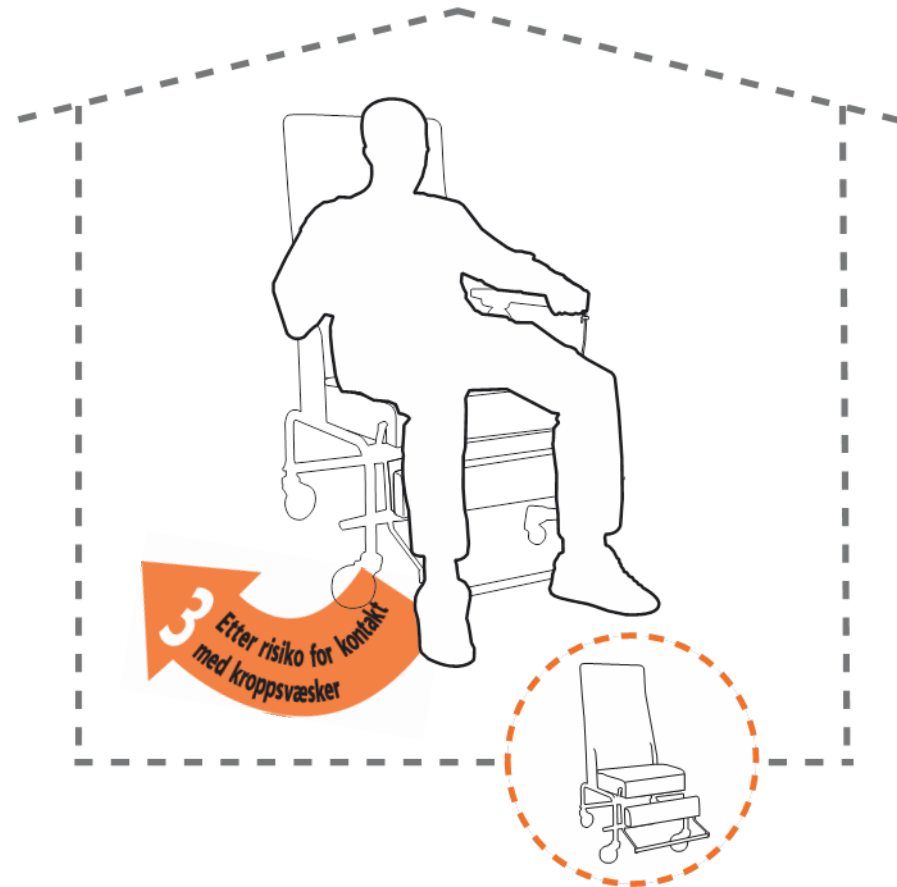
Rengjør hendene umiddelbart dersom det er risiko for at du kan ha vært i kontakt med kroppsvæsker (også etter bruk av hansker).

Hvorfor?

For å beskytte deg selv og omgivelsene mot skadelige mikroorganismer fra beboeren/pasienten.

Eksempler:

Slim i munn/luftveiene, sårveske, sekresjon i drenasjesystem, kontakt med urin, avføring, oppkast, håndtering av avfall, håndtering av mikrobiologisk prøvemateriale, kontakt med skittent sengetøy, bekken med mer.

Indikasjon 4 - Etter kontakt med beboer/pasient

Når?

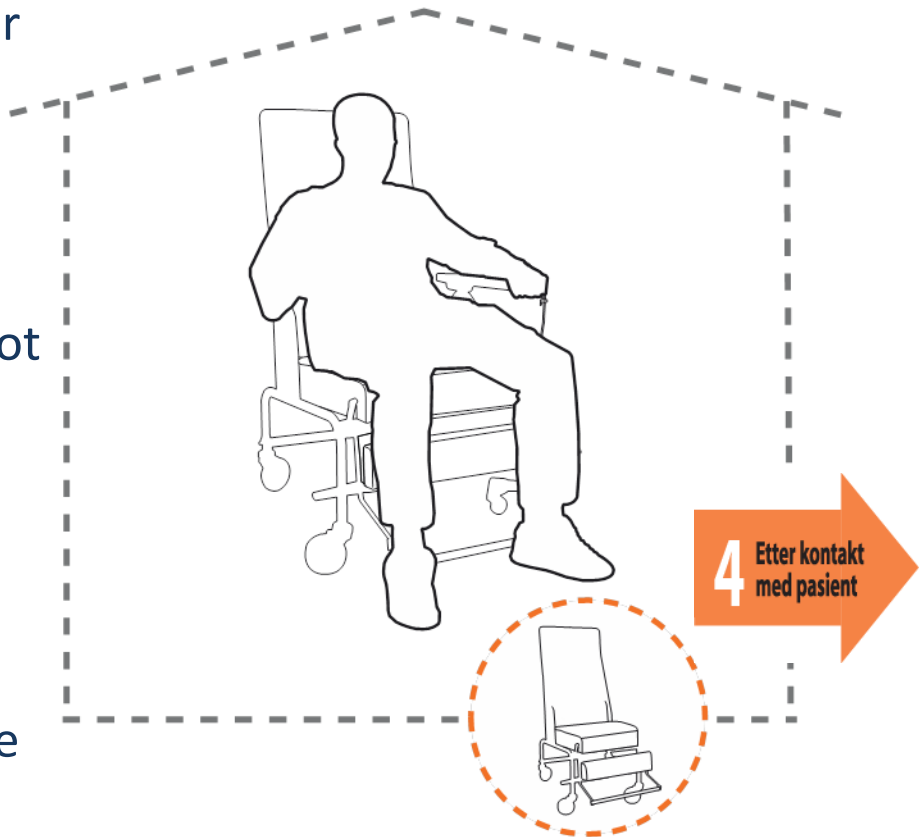
Utfør håndhygiene når du forlater en beboer/pasient etter å ha berørt ham eller henne og gjenstander i dennes nærmeste omgivelser (pasientsonen).

Hvorfor?

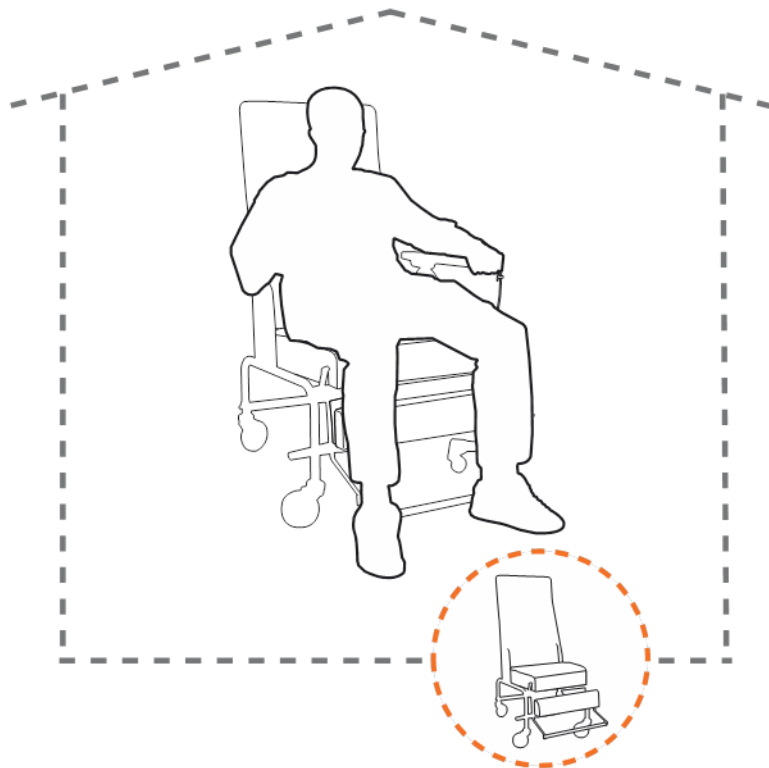
For å beskytte deg selv og omgivelsene mot skadelige mikroorganismer fra beboeren/pasienten.

Eksempler:

Håndhilsning, personlig pleie, gåtrening, massasje, måle puls, blodtrykk, EKG, rydde nattbord med mer.

Indikasjon 5 – Etter kontakt med beboerens/pasientens omgivelser

Når?

Utfør håndhygiene etter å ha berørt gjenstander i beboerens/pasientens nærmeste omgivelser (pasientsonen), selv om du ikke har berørt beboeren/pasienten.

Hvorfor?

For å beskytte deg selv og omgivelsene mot skadelige mikroorganismer fra beboeren/pasienten.

Eksempler:

Etter den siste kontakten med beboerens/pasientens omgivelser – fysisk kontakt med sengetøy, sengen, nattbordet, justering av intravenøs infusjon, slå av pasientalarm med mer.

Langtidsinstitusjoner

– er ”5 moments” en god modell?

- Ved stell og pleie av beboeren/pasienten inne på pasientrom vil kravene til håndhygiene være som beskrevet i «5 Moments for Hand Hygiene».
- I andre tilfeller, eksempelvis ved enheter hvor beboerne tilbringer mye tid i fellesarealer, kan det være vanskelig og lite naturlig å utføre håndhygiene før og etter enhver fysisk kontakt (som klapp på skulder, hjelp til å sitte bedre i stol etc.).
- I disse situasjonene kan man skille mellom normal, sosial omgang, og mer pleierelaterte oppgaver med større fare for overføring av mikrober.

Det er i tillegg viktig å utføre håndhygiene:

- Etter at hansker er benyttet.
- Etter opphold på desinfeksjonsrom eller håndtering av avfall eller urent utstyr.
- Etter toalettbesøk.
- Etter å ha hostet eller nyst i hendene, eller pusset nesen.
- Før man går inn på rene områder som kjøkken, rene lager, medisinrom.
- Før man skal tilberede eller spise mat.
- Før man går inn eller ut av en avdeling.

Håndhygienefasiliteter

- Tilgjengelighet av håndhygienefasiliteter er avgjørende for god etterlevelse av håndhygieniske retningslinjer.
- Før å få en ideell plassering av hånddesinfeksjon i det enkelte rom bør det, i lys av modellen «My 5 Moments For Hand Hygiene», gjøres en analyse av arbeidsflyten i rommet.
- **Hånddesinfeksjon må være tilgjengelig der pleie, undersøkelse og behandling skjer – ”at the point of care”.**

Anbefalinger for plassering av hånddesinfeksjonsdispensere

Generelle anbefalinger for plassering:

- innen armlengdes avstand fra hver seng (maks 1 m)
- rett på innsiden av hvert beboerrom, lett synlig
- på utsiden av hvert beboerrom, samme side som dørhåndtaket
- festet til mobile arbeidsbord
- høyaktivitetsområder som: arbeidsrom, desinfeksjonsrom, medisinerrom, oppholdsstuer
- flerbruksrom som undersøkelsesrom e.lign.

4. Ringer, armbåndsur og negler

- Håndsmykker og lange negler hindrer riktig utførelse av håndhygiene, og gir gode levekår for sykdomsfremkallende bakterier.
- Internasjonale og nasjonale veiledere for håndhygiene anbefaler derfor helsepersonell å ha korte negler (kortere enn 2 mm) og å ta av ringer og armbåndsur under alt arbeid som medfører fysisk kontakt med beboere/pasienter.

Av hensyn til beboernes/pasientenes sikkerhet

Ringer

Foto: Jan Fredrik Frantzen, UNN

- Helsepersonell med ring på hendene har over dobbelt så hyppig tarmbakterier (*Enterobacteriaceae*) på hendene.
- Dette gjelder også de som bærer en glatt giftering.

Armbåndsur

- Helsepersonell som bærer armbåndsur har tre ganger så mange bakterier på hendene.

Foto: Jan Fredrik Frantzen, UNN

Negler

- Helsepersonell med lange negler (lenger enn 2 mm) har over dobbelt så hyppig gule stafylokokker (*S. aureus*) på hendene.

Anbefalinger – Noro, C.diff.,skabb, forts.

C.diff:

- Håndvask anbefalt metode etter kontakt med pasienter med kjent eller mistenkt kolonisering eller infeksjon med *Clostridium difficile*, uavhengig av om hansker er benyttet eller ikke
- Økt vasketid

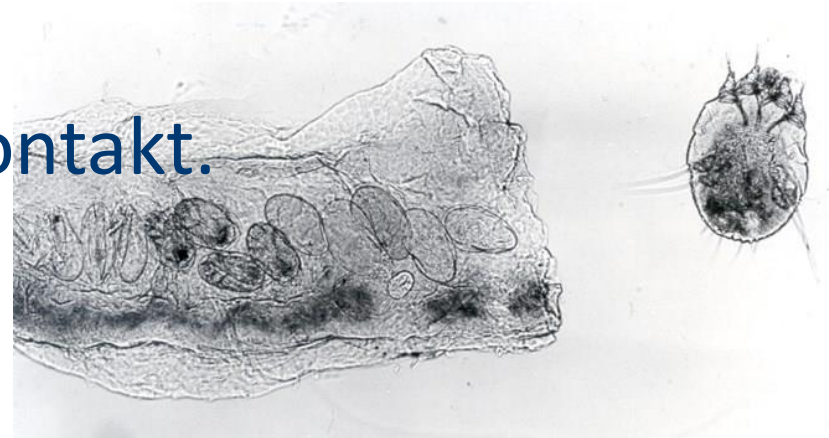

Foto: Colourbox

Anbefalinger – Noro, C.diff.,skabb forts.

Skabb:

- Hånddesinfeksjon ingen effekt
- Håndvask trolig effekt umiddelbart etter kontakt
- Hansker ved all pasientkontakt.

Skabbmidden til høyre og skabbgang med egg til venstre.
Foto: Reidar Mehl

Hansker erstatter ikke håndhygiene

Hvilke hansker bør brukes?

- Benytt hansker av lateks eller nitril, fortrinnsvis med lang mansjett.
- Hansker skal være CE-merket og innfri følgende standarder:
(NS-EN 455-1) (NS-EN 455-2)
(NS-EN 455-3) (NS-EN 455-4)
- Plasthansker som vinylhansker gir ikke tilstrekkelig beskyttelse mot smitte og anbefales ikke til bruk i helsetjenesten.

Når skal du bruke hansker?

Direkte pasientkontakt

- Når det forventes kontakt med blod, sekreter, ekskreter, slimhinner, ikke-intakt hud og ved smitte.
- Ved prosedyrer som innleggelse og seponering av perifer venekanyler, blodprøvetaking, underlivsundersøkelse, og suging av luftveier.

Indirekte pasientkontakt

- Håndtering av urent utstyr som pussbekken, bekken og urinflasker.
- Sjøppelhåndtering.
- Ved fjerning av søl av kroppsvæsker.
- Ved håndtering av skadelige medikamenter eller kjemikalier.

Foto: Jan Fredrik Frantzen, UNN

Når trenger du ikke hansker?

Direkte pasientkontakt for eksempel ved:

- Håndhilsing og vanlig sosial kontakt.
- Måling av blodtrykk og puls.
- Hårvask, oventil stell og påkledning.
- Pasienttransport.
- Håndtering av infusjonsslanger og koblinger der det ikke er synlig blod.

Indirekte pasientkontakt for eksempel ved:

- Bruk av telefon og dokumentasjon på pasientkurve.
- Utdeling av orale medikamenter og matservering.
- Sengereing.
- Håndtering av oksygentilførsel med nesekateter/maske.

Hanskebruk - VETT

- **Utfør alltid håndhygiene før du tar på hansker.** Berører du hanskesken med urene hender forurenses hanskene. I tillegg kan hansker ha hull, og smitte kan overføres fra deg til pasienten gjennom hanskene.
- **Utfør alltid håndhygiene etter hanskebruk, også når du skal ta nye hansker på.** Smittestoffer kan overføres til hendene dine gjennom mikroskopiske hull i hanskene. Hendene forurenses også lett når hansker tas av. Opptil 30% av helsepersonell har smittestoffer på hendene etter kontakt med smittet pasient, selv om de har benyttet hansker.

Hanskebruk – VETT

- **Bytt alltid hansker etter urene oppgaver, også på isolat.**
Urene hansker sprer smitte dersom du berører omgivelsene. Bytt hansker umiddelbart etter urene oppgaver, også når du fortsetter arbeidet hos samme pasient. Dette gjelder også ved kjent smitte og i isolat.
- **Benytt hansker av lateks eller nitril, fortrinnsvis med lang mansjett.** Plasthansker som vinylhansker gir ikke tilstrekkelig beskyttelse mot smitte. De har dårligere barriereegenskap, strekkstyrke og passform. Lang mansjett forhindrer tilgrising av håndleddet og at det kommer vann inn i hansken.

Hanskebruk - UVETT

- **Ikke benytt hansker når det ikke er behov for det.** Hyppig bruk av hansker øker risikoen for hudirritasjon. Unødig hanskebruk gir økt mengde avfall og økt belastning på miljøet.
- **Ikke glem å ta av hanskene.** Hansker er ment for urene oppgaver. Ta av hansker og utfør håndhygiene straks uren oppgave er utført. Med urene hansker kan du overføre pasientens egne bakterier til andre steder på pasientens kropp.

Hanskebruk – UVETT

- **Ikke ta på omgivelsene med urene hansker.** Hender med urene hansker kan spre smitte ved at du berører omgivelsene, slik som gardiner og annet inventar.
- **Ikke benytt hansker på fuktige hender.** Hansker på fuktige hender øker slitasjen på huden og risiko for hudirritasjon.
- **Ikke desinfiser hanskene.** Hanskenes beskyttelsesevne forringes av såpe og alkohol. Utfør derfor aldri håndhygiene med hansker på. Hansker skal aldri gjenbrukes.

Visste du at:

- Mange engangshansker har små, usynlige hull og at hullforekomsten øker under bruk?
- Hender og håndledd ofte forurennes når hanskene tas av?
- Opptil 30% har forurensete hender etter hanskebruk?
- Unødvendig bruk av hansker reduserer etterlevelsen av håndhygieniske anbefalinger?

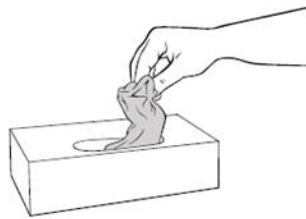
Oppbevaring av rene hansker

- Hanskebokser skal plasseres slik at rene hansker ikke forurenses. Det anbefales egne hyller/veggstativ i god avstand fra servant.
- Håndhygiene bør utføres før du tar ut rene engangshansker av hanskeboksen.
- Det er viktig å ta ut en og en hanske, for unngå å forurense flere hansker i boksen.

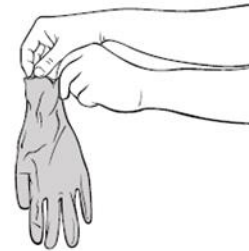
Påkledning av hansker

Utfør håndhygiene

Ta en hanske ut av hanskeboksen. Unngå å berøre de andre hanskene i boksen

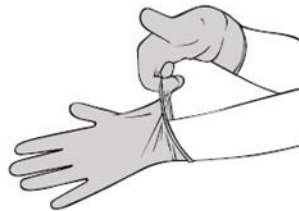
Hold hansken øverst i mansjetten. Berør minst mulig av hanskens utside

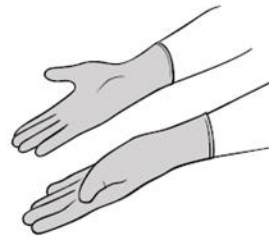
Ta hansken på første hånd

Ta en ny hanske ut av esken. Unngå å berøre de andre hanskene i boksen og berør minst mulig av hanskens ytterside med bar hud

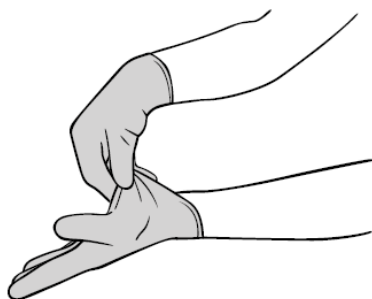
Ta på andre hanske. Unngå berøring av bar hud med den behanskede hånden

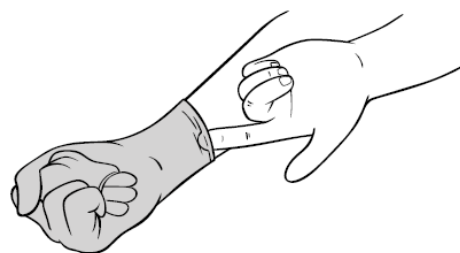
Når hanskene er tatt på, unngå unøwendig berøring av gjenstander før oppgaven utføres

Avkledning av hansker

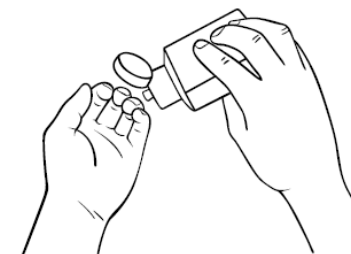
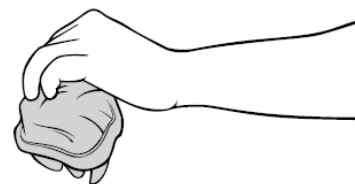
Det finnes mange fremgangsmåter for å ta av hansker etter bruk. Det avgjørende er å hindre at hendene blir forurenset ved at de berører hanskens utside når de tas av. Det kan gjøres på følgende måte:

Grip utsiden av hanskemansjetten. Dra hansken av med rolig bevegelse slik at hansken vrenses

Hold hansken i den hanskebekledde hånden. Plasser pekefinger på innsiden av hanskemansjetten. Dra hansken rolig av slik at den vrenses over hansken som holdes i hånden. Kast hanskene

Utfør håndhygiene

Materiell om bruk av hansker

BRUK AV ENGANGSHANSKER I HELSETJENESTEN
VETT OG UVETT

Denne håndhygieneprosedyren er utviklet for å redusere risikoen for å bli smittet av bakterier, virus og sopp etter å ha hatt kontakt med pasienter og helsepersonell. Ved håndhygiene og bruk av engangshansker vil risikoen bli redusert.

HANSKER BRUK - VETT

UTEREN ÅTTÅ ÅNDRETTENNE ENN DU HAR KLÅNDETTENNE
Bakover på hendene med vann og såpe. Henslene berøres
med vann. Slaggene hender foran seg og sette på varmt vann. Slaggene
berøres på hendene.

UTEREN ÅTTÅ ÅNDRETTENNE ETTER VETTEN. GULL-
GULL-UTEREN ÅTTÅ ÅNDRETTENNE. GULL-UTEREN ÅTTÅ ÅNDRETTENNE
Henslene berøres med vann. Henslene berøres
med vann. Slaggene hender foran seg og sette på varmt vann. Slaggene
berøres på hendene.

HANSKER BRUK - UVETT

Å BRUKTE HANSKER PÅ DET VIKTIG Å BRUKTE VETT
Hansker skal brukes på riktig måte for å beskytte pasienter og helsepersonell. Ved
bruk av hansker skal pasienter og helsepersonell beskyttes mot smitte.

Å BRUKTE HANSKER PÅ DET VIKTIG Å BRUKTE VETT
Hansker skal brukes på riktig måte for å beskytte pasienter og helsepersonell. Ved
bruk av hansker skal pasienter og helsepersonell beskyttes mot smitte.

VISSTE DU AT:

- 2 av 3 hender har smitte, selv om de er håndhygiene eller vett bruk
- Hender og håndledd forurennes ofte når hanskene tas av
- Opptil 50% har forurennsde hender etter hanskebruk
- Uønskelig bruk av hansker reduserer etterlevelsen av håndhygiene anbefalinger

Utfør alltid håndhygiene før du tar på hansker, og umiddelbart etter at hanskene er tatt av

Hansker erstatter ikke håndhygiene

Hansker erstatter ikke håndhygiene

Tar du av deg hanskene i tide?

- > hansker, brukt til rett tid, forebygger smitte
- > urene hansker utgjør en smitterisiko

Hansker erstatter ikke håndhygiene

Utfør alltid håndhygiene:

- > før du tar på hansker
- > umiddelbart etter at hanskene er tatt av

HANSKEBRUK – UVETT

Å BRUKTE HANSKER NÅR DET IKKE ER BEHOV FOR DET
Hyppig bruk av hansker fører til økt risiko for hudirritasjon. Uønsket håndsterk grøt og økt rengjøringsarbeid og økt belastning på miljøet.

Å GLEME Å TA AV HANSKENE
Hansker er ment for spesielle oppgaver. Hanskene må tas av og håndhygiene utføres steds- og tidspunktvis etter. Hvis urene hansker kan bli tatt av på pasientens kropp eller i pasientens nærhet.

Å BRUKTE HANSKER PÅ FUKTIGE HENDER
Derom hansker tas på fuktige hender eller støpsel på huden og risikoen for hudirritasjon.

Å TA PÅ OVLGIVELSE MED URENE HANSKER
Hansker med urene hansker spiller en rolle på samme måte som urene hender. Tar man på organismer, som bakterier og sopp, med urene hansker på, spiller man inn på samme måte som urene hender.

Å DESINFISERE HANSKENE
Hansker kan desinfiseres i vaskemiddel, men dette er ikke anbefalt. Ved bruk av hansker skal alltid håndhygiene utføres.

HVORDAN TA HANSKER AV ETTER BRUK?

Det finnes mange fremgangsmåter for å ta av hansker etter bruk. Det avgjørende er å hindre at hanske blir brukt ved at de berører hanskeansker utside når de tas av. Det kan gjøres på følgende måte:

1. Grip stikken av hanskebåndet, dra hanske ut med et lite bevegelse slik at hanske vrages.
2. Hold hanken i den hanskebåndet hånden. Passer på å ikke berøre hanskebåndet på hanken. Dra hanken ut og slip den i den mengde over hanken og hold den i hånden.
3. Kast hanske.
4. Utfør håndhygiene.

KILDEN:
Nasjonale veiledere for håndhygiene Folkehelseinstituttet 2017

Hansker erstatter ikke håndhygiene

BRUK AV HANSKER I HELSETJENESTEN
VETT OG UVETT

Hansker erstatter ikke håndhygiene

Bruker du hansker til rett tid?

Indikasjonen for bruk av hansker:
-> risiko for kontakt med kroppsvæsker, slimmer eller sår
-> kontakt eller potensiell smitte
-> risiko for kontakt med kjemikalier

Uønskelig bruk av hansker fører til:
-> urene etterlevelsen av håndhygiene
-> økt risiko for hudirritasjon

Hansker erstatter ikke håndhygiene

Er dine beboere/pasienter i trygge hender?

Verdens håndhygienedagen 5.mai

<https://www.fhi.no/nyheter/2017/handhygiene-5.-mai/>

NYHET

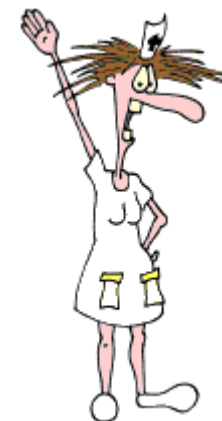
Bli med og marker håndhygienedagen, 5. mai.

Riktig utført håndhygiene er det beste tiltaket i kampen mot infeksjoner og antibiotikaresistens i helsetjenesten. Den nasjonale markeringen av verdens håndhygienedag er derfor et viktig bidrag til bedre smittevern.

PUBLISERT 28.02.2017 OPPDATERT 01.03.2017

Meld dere på via questback

For å kunne følge den årlige aktiviteten knyttet til initiativet er det ønskelig at alle innen helsetjenesten som markerer dagen [melder seg på via questback.](#)

Referanser

Nasjonal veileder for håndhygiene:

<https://www.fhi.no/sv/forebygging-i-helsetjenesten/handhygiene/>

Den usynlige utfordringen II

Hansker erstatter ikke håndhygiene

<https://youtu.be/XywY2QSGMDY>